

Megjelenik hetenként kétszer
szombaton és szombaton
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely
(Vármegyeház udvar)

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési ár:
Negyedévre . . . 2 pengő
Hirdetések:
négyzetcentiméterenként.
Nyilttér
soronként 16 fillér

Telefon:
M. T. I. Kirendeltség és szerkesztőség, kiadóhivatal
109. szám

FŐSZERKESZTŐ:
Báró MAILLOT NÁNDOR

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. MIZSÁK JÓZSEF

Telefon:
M. T. I. Kirendeltség és szerkesztőség, kiadóhivatal
109. szám

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.

Tavaszi gondok

Az elmúlt esztendő gazdasági nyomorúságára mintha egy kis reménysugarat hintett volna az idei tavasz. Am amit látnak, egyelőre igazán csak olyan ráhíntett vigasz, mert az alapos, mélyreható változások még mindig késnek. A kereskedelem és ipar megbillent mérlege nem zuhan tovább lefelé, de még mindig messze van attól, hogy egyenlegbe jusson. A fizetési képtelenségek és csődök statisztikája kisebb számokat mutat, a veszedelem megállott, mintha túl lennénk a mélyponton, de a felfelé ragadó lendület még mindig nem jelentkezik.

A tőke még mindig nem akar megmozdulni abban az irányban, hogy építő alkotások változtassák meg az ország háborus ábrázatát. Mindenfelől hallunk a bankok pénzbőségéről, sőt olyan jelenségekről is, hogy a pénzt már nem is tudják az ilthoni piacon felhasználni a nagy pénzüintézetek, s az olcsó hitel csatornáit még mindig nem nyitják meg.

A vidéki középbankok szembehelyezkedtek a bankokkal, akamatláb leszállítását illetőleg, vagyis kétféle érdek van: a nagy bankoké, amelyek már megfulnak a pénzüktől és a kisbankoké, amelyek nem elégelek meg a betétállományt, miután drága kamatért tudják a pénzüket kihelyezni. Hogy mennyire lenyűgözi ez az ipar és kereskedelem szárnyait, azt bővebben fejtegetni felesleges.

Másrésről ebben a pénzbőségben való pénztelenség lehetlenné teszi az építkezéseknek olyan mértékben való megindulását, mint ahogy ezt ettől a tavasztól várta az építési szándékozó, de várta az ipar és a kereskedelem, az is, amely közvetlenül az építkezőtől él és az is, amely számított arra az egészséges lendületre, amit az építkezések megindulása terem, visszaadva a megállott vérkeringést.

Az emberek ezreiben tulhalmozódott ez építési vágy s a várva-várt tömeges építkezési kampány még mindig várát magára. Drága a kölcsön — hallik mindenfelé — az amortizációs hitelt csak elvétele, súlyos megszorításokkal folyósítják, s az emberek újabb dátumokról tudnak, amikor végre elérkezik a kedvezőbb

feltételű, hosszú lejáratu kölcsönök ideje. Pedig ennek a dátumnak meg kellett volna előznie ezt a tavaszt, amelynek rügyiakasztó erejéből sok-sok reménység virágba borulását vártuk. Ha így telnek el a következő hetek is, akkor, úgy látszik, ismét csak hiába várunk.

Sajnos a szerencsétlen világháboru ennek is végét vetett és az őstermelés egyetlen ágánál sem tapasztaltunk oly erős visszaesést, mint a gyümölcsstermelésnél és főleg a baromfitenyésztésnél.

Gyümölcsstermelésünk annyira visszaesett, hogy importra szorultunk, holott jobb, izletes gyümölcsöt aligha termel egyetlen ország is, mint a mi földünk; tojás és baromfi kivitelből pedig, dacára kezdetleges volta és nagy hanyatlása mellett is, majdnem annyi jövedelme van ma is, mint a buza kivitelből és több, mint a szarvasmarha kivitelből. Holott a kormány, lehet mondani, semmit nem áldoz a baromfitenyésztésért, s a baromfitenyésztés a gazdaságoknak mostohagyereke csak. Hova lehetne fejleszteni a baromfitenyésztést, ha a kormány, a vármegyék csak tizedrész annyit fordítanak erre a gazdasági ágra, mint áldoznak a szarvasmarha és lótenyésztésre, s ha az egyes gazdaságok csak fele annyi gondot fordítanak a gazdasági ágra, mint a földművelésre, a szarvasmarha, juh és sertés tenyésztésre.

Sokszorosan áll ez a vármegyénkre.

Nincs még az országban vármegye, amelynek klímája, talaja annyira kedvező volna a gyü-

Uj ösvényeken

A Gazdasági Egyesület a gyümölcsstermelés, a méhészet és a baromfitenyésztés felvirágoztatásáért.

A gyümölcsstermelés, a méhészet s főleg a baromfitenyésztés az őstermelés leghaszonhajtóbb ágai. Kevés befektetést, de annál több szorgalmat, gondosságot és odaadó buzgalma és ügyeszeretetet igényel.

Népünknek és nemzetünknek vérében e tulajdonságok — sajnos — nagyon kevésé vannak benne. Őseink szarvasmarha és juhte nyészto nomád népek voltak, nagy szeretettel üzték a vadüzést és a halászatot, a földművelésre is csak a hadifoglyokul behozott német rabszolgák befolyására tértek át, helyesebben üzték azt behurcolt hadifoglyaik által. A gazdasági

mellékhaszonvételekkel azonban egyáltalán nem törődtek.

A hatvanhetes kiegyezés után a földművelésügyi kormány kezdeményezésére, főleg minden földművelésügyi minisztereink között az első és legnagyobb, *Darányi Ignác* egyszerűtő támogatásával vette kezdetét a gazdasági mellékfoglalkozások szakszerű üzése. Az állami faiskolák öntötték a nemesebbnel nemesebb gyümölcsfacsemetéket, degenerált baromfi állományunk a földművelésügyi kormány közvetítésével behozott külföldi törések útján kezdett javulni és nagy fellendülést nyert a méhészet is.

A ZEMPLÉN EREDETI TÁRCÁJA

Báró Inkey Eduárd.

Néhai Zalkodi Bajusz József volt 1848/49-es honvédfőhadnagy, sátoraljaújhelyi ügyvéd hátrahagyott munkáiból IX.

Mint később megtudtam, a nagy-kállói vészbiróság Inkey Eduárdot halálra ítélte.

Végrehajtatott-e rajta a halálos ítélet vagy nem, meg nem tudhattam mindaddig, míg május hó végén Miskolcon keresztül, az ugynevezett bírtfai táborba masirozván, Miskolcon félnapot töltötünk és ott értesültem Tóth Mihály ügyvédtől, hogy Szemere Bertalan miniszterelnök a nagy-kállói vészbiróságot épen azért, mert egy halálraítélten sem mérték végrehajtani a halálos ítéletet, feloszlattán, Miskolcon fog újabb vészbiróságot alakítani. Az összes status foglyokat Miskolcra hozatta és azok a vármegyeházán vannak elhelyezve.

Nekem sem kellett több! Amint a Nagyhunyadi uccában legényemet beszállásoltam és az ott közlben levő fürdőben megfürödtem, siettem a megyeházához és senkitől engedélyt nem kérve, a kapu alatt és az emeleten állott honvéd őrnöknek csak annyit mondtam: „itt vannak a státus foglyok?” benyitottam, mert szobájuk zárva nem volt.

A második emeleti — a felmenetelnél balkézre eső — nagy teremben lehetett együtt vagy 20—30 fogoly és olyan pipafüstöt csináltak, hogy a szó teljes értelmében alig lehetett az egyiket a másiktól felismerni.

Ezckhez csak annyit szóltam: — Inkey Eduárd őrnagy urat melyik teremben találom?

A következő terembe lépve Inkey csakugyan ott volt és a győri plébánossal sakkozott.

De már alig tudtam felismerni, annyira lefogyott, sápadt, színtelen és zavart volt, amihez hozzájárult az is, hogy már nem katonai

uniformisában, hanem vékony nyári ruhába volt öltözve és meg is őszült.

Ötelt és nagyon sirt.

Elmondotta, hogy halálra ítéltet, de a végrehajtás el lett halasztva és most, miután őccse, Kázmér a törzstisztek között első volt Budavár falain, amely dicső tetteért Kázmért érdemrenddel kitüntetni és előléptetni akarták, csak azt kérte, hogy ha jutalmazni akarják, bátyjának kegyelmezenek meg legalább annyiban, hogy meg ne öljék. Reménye van még azért is, mert a muszkák jönnek s így nem fogják a kimondott halálos ítéletet végrehajtani.

Ismételte a kállói eivállásunkkor nyújtott biztatást, ha elfognának és ő még életben lenne stb.

Érzékenyen bucsuztunk el egymástól és én azután egész 1856-ig nem tudtam, nem halottam róla semmit.

Az ügyvédi pályára öhajtván lépni, mint még 1848 április 1-én Pozsonyban felesküdt kir. táblai

Egyes szám ára 10 fillér

mölcstermelésre, mint éppen Zemplénvármegye és aligha van még vármegye, ahol kevesebb gondot fordítanak a gyümölcstermelésre, mint a mi vármegyénkben.

A baromfi rendszeres, szakszerű tenyésztéséről nálunk pedig beszélni sem lehet. Pedig vármegyénkben Sárospatakon van Bogyay Elemérnek nem országosan, de a szomszédos országokban is elismert elsőrangú baromfi törzstelepe és báró Waldbott Frigyesné sz. Mária Alice kir. hercegnő öfenségeinek csak nem rég létesített vörös izlandi törzstenyészetéből messze földre viszik a fajtörzseket és a keltető tojásokat.

A háború alatt, de főleg a háború után a szemes terményekben, szarvasmarha, juh és sertés-tenyésztés körül jelentkezett konjunktura mulóban van s ha a létérti harcban helyünket megállani akarjuk, át kell térnünk a gazdasági mellékfoglalkozások azon ágazatára, amelyek kevés befektetés mellett is a legjövődelműbbek, ha azokkal szeretettel és odaadással foglalkozunk.

Ezek a gondolatok vezették a Gazdasági Egyesület elnökségét és az Egyesület Gazdasági Mellékfoglalkozásának osztályát, amikor elhatározta, hogy az osztály működését az eddiginél fokozottabb tevékenységre hívja, amikor az osztály tagjait e hó 26-ára gyűlésre hívta össze.

A gyűlésen, az osztály elnökének Molnár Jánosnak más irányban való elfoglaltsága miatt, dr. Mizsák József vármegyei főjegyző, osztályalelnök elnökölt, aki rendkívül tartalmas, az egész kérdést felölelő beszédben világította meg a helyzetet.

Az elnöki megnyitó elhangzása után az osztály megalakult és megválasztotta elnököt.

A gyümölcstermelési alosztály elnökéül Kneiszl Emil, tagjaiul

jegyző, talán első voltam a hazában azok közül, aki az ügyvédi vizsga leételeért folyamodtam és eszembe jutott Inkey Eduárd.

Irtam Vitalis őrnagynak, aki Bordoői altábornagy kassai katonai főparancsnoknak adjutánsa volt, aki 48-ban a 3-ik honvéd zászlóaljban mint kapitány szolgált, de az osztrákokhoz dezertált és kassai superarbitrumom alkalmával már ősmérősöm volt és kérdeztem, hogy él-e Inkey Eduárd és ha él, hol lakik és mi a címe?

Vitalis őrnagy most is meglevő levelében tudósított, hogy báró Inkey Eduárd jelenleg az Arsiergárda őbesteré — következett egy nagy hosszú cím — s hogy Bécsben lakik Bástya ucca 5. számú házában.

Azonnal irtam báró Inkeynek és tudattam helyzetemet és kértem, hogy tegyen vagy tanácsoljon valamit.

(Folytatjuk.)

gróf Széchenyi-Wolkenstein Ernőné, dr. Máriássy Mihály, Thuránszky László és Hodossy Béla;

a méhészeti osztály elnökéül Lázár Károly, tagjaiul báró Waldbott Frigyesné, Potoczky Dezső, Hauer Béla és Jakab Ödön;

a baromfitenyésztő osztály elnökéül dr. Szén József rk. lelkész, báró Waldbott Frigyesné, Bogyay Elemér, Frazanelly Zoltán, és Szalai rk. lelkész választották meg.

A választások megejtése után Kneiszl Emil és dr. Szén József megköszönve az előlegezett bizalmat, rövid szavakban leszögezték az alosztályokra váró feladatot; Bogyay Elemér lelkes szavakkal tártá fel a boldogabb jövőt, amely úgy köznépkünkre s az intelligenciára, főleg a nyugdíjas közalkalmazottakra vár, a baromfitenyésztés beható felkarolása és szakszerű üzése esetén. (i. - e.)

Kőműves sztrájk miatt szünetel a pénzügyi palota építkezése

A pénzügyi székház építkezésénél munkabér differenciák miatt a kőműves munkások sztrájkba léptek s míg az egyeztetési tárgyalások eredménnyel nem járnak, szünetel az építkezés. Rendkívül sajnálatosak ennél a nagyarányú építkezésnél ezek a zökkenések, ezek a kényszerpihenők, melyek egyéb nehézségekkel társultan már kétségtelenné teszik, hogy az építkezés a kitűzött határidőben nem nyerhet befejezést. Éveken keresztül mindig kinosabban tört fel a panasz az állandó munkahiány miatt, mely valósággal kétségbeejtő helyzet elé állította határszéli városunk iparos és munkástársadalmát. Mindenki várta az idők változását, a munkaalkalmat, a megélhetést, becsületos kenyérkeresetet nyújtó munkálatok megindulását s ma, amikor két hatalmas építkezés, a pénzügyi székház és a Vörös Ökör ma ugyancsak megkezdődött építkezése elhozta az ujhelyi munkásságra s hisszük az iparosságra is a jobb időköt — mindkét félre egyaránt veszteséggel járó bérharcok állják útját a produktív munka kifejlődésének.

A pénzügyi székház építkezésénél az alacsonynak talált órabérek miatt már napok óta szünetel a munka s az eddigi tárgyalások még nem vezettek eredményre, mert a vállalkozók által felajánlott emelést a kőművesek nem találták elegendőnek.

Munkatársunk felkereste egy a vállalkozó céget, mint a helybeli kőművesek szakcsoportjának vezetőit, akik a következőkben informáltak.

A vállalkozó Berkes cég építész-

vezetője, Debre Sándor mérnök informálása szerint a napi 10—11 órát dolgozó munkások munkájuk szerint 50—64 fillér órabért kaptak az elmúlt héten. — A cég hajlandó volt a maximális munkabéreket hétfőtől kezdve 70 fillérben megállapítani és nem zárkozott el attól sem, hogy az 50—70 filléres munkabéreket még emelni is fogja. A munkások nem voltak hajlandók felvenni e munkabérek mellett sem a munkát s egyesek a munkásokat terrorisztikns módon megakadályozták a munkában, fenyegetésekkel eltávolították munkahelyükről.

Értesülésünk szerint vidékről, a reggeli vonattal érkezett munkások elébe is kimentek a sztrájkolók és megakadályozták azt, hogy a vidéki munkások munkába állhassanak. — A „Vállalkozók Lapja” utolsóelötti számában feltüntetett 59—68 filléres munkabér kb. megfelel az itteni munkabéreknek. Mi természetesen hosszabb ideig nem szüneteltethetjük a munkát és ily körülmények között teljesen ránk oktruálják azt, hogy idegenből hozunk munkásokat. A munkások hétfőn 64 filléres alapbért kértek, Baticz Gyulával folytatott tárgyalásaik után szukszeszive 80 fillérig kívánják felemelni a minimális órabért, ami természetesen ettől még felfele emelkedne. Kötelességszerűen bejelentettük a sztrájkot a rendőrségen, a munkásoknak pedig 56—70 filléres ajánlatot tettünk, azonban Baticz Gyula, a budapesti kőművesek csoportjának titkára, aki a tárgyalásokon résztvett, már ekkor kijelentette, hogy a munkásság ez újabb ajánlatot sem fogja elfogadni és ő maga sem fogja azt ajánlani. A munkások nem fogadták el az ajánlatot és ezáltal arra kényszerítettek, hogy máshonnan hozunk munkásokat. —

A sztrájkoló kőművesek vezetőjének nyilatkozata szerint:

— A kőművesek hétfőn reggel az építész vezető Debre Sándorhoz mentek és megkérdezték, hogy hajlandók-e 64 filléres órabért adni, vagy nem, mert a régi 50 filléres órabért nem hajlandók tovább dolgozni, de az építész vezető kijelentette, hogy ez idő szerint nem fizethet többet. Erre a kijelentésre a kőművesek kijelentették, hogy 50 filléért nem hajlandók dolgozni és a munkát ott hagyták. Azóta a pénzügyi palota építésénél a munka szünetel. A kőművesek szervezete ezek után táviratilag hívta Ujhelybe Baticz Gyula központi titkárt, aki hetekkel ezelőtt szintén itt járt, mikor 32—48 filléres órabérrel fizették ki a kőműveseket. Ekkor nem szüntették meg a munkát, mert Baticz Gyula szerint hiányzott még a nélkülözhetetlen cement, ami a pincefedélhez szükséges, amiből azt következtette, hogy a vállalkozó a sztrájk mesterséges előidézésével vis majort akar előidézni.

Baticz Gyula és a szakcsoport két megbízottja felkeresték Berkes Jenő építész, hogy az egyezséget megkössék. A tárgyalások folyamán a cég 56—70 filléres órabért volt hajlandó fizetni, ezzel szemben a megbízottak május 1—15 időre 64 f., 15-étől 30-ig 70 f. és június 1—15 időre 80 f. minimális órabért kértek, amit a cég nem volt hajlandó megadni. Ezzel a tárgyalások megszakadtak. A bizottság bent járt Specht Gyula Gyula vezető tanácsosnál és megcáfolta a munkások terrorisztikus viselkedésére vonatkozó jelentést. —

Abban a reményben adunk helyet mindkét fél nyilatkozatának, hogy sikerülni fog békés meg egyezéssel a munka folytonosságát — ami közérdek — biztosítani.

Rendőrkezen a Szemántrafik betörője

A legutóbbi hetekben betörésekkel, rablógyilkossággal foglalkoztatott ujhelyi rendőrség eredményteljesen járta nyomozásról is számolhat be felettes hatóságának, mert távirati körözése folytán a salgótarjáni rendőrség letartóztatta Salgótarjában Ritter Mihályt, a Szemán-féle trafik április 4-iki betörőjét. A salgótarjáni rendőrség telefonon értesítette az ujhelyi rendőrséget Ritter Mihály elfogatásáról, akit Misky Arpad detektiv-csoportvezető vett át és kísért Kastély nyomozóval együtt Ujhelybe.

Ritter Mihály, aki a Szemántrafikba történt betörése alkalmával 160 pengő értékű készpénz, trafik, dohányzási cikkek és bélyegeket vitt magával, beismerte a betörést. A magáról teljesen megfeledkezett, emberi mivoltából teljesen kivetkőzött ujhelyi vasmunkás a rokkant trafikos kifosztása után Sárospatak felé vette útját, hol utközben egy szekér vette fel s vitte Tolcsvára. Tolcsván nem érezhette magát biztonságban, mert még aznap Miskolcra utazott, hol megismerkedett egy munkással, aki szállással látta el, amit Ritter azzal hálált meg, hogy a szállásról való távozása alkalmával a munkás 50 pengőjét magával vitte, de ott hagyta összes iratait és egyes, a Szemán-féle trafikból magával vitt lopott tárgyakat. Miskolcra Salgótarján felé menekült az öt allandóan nyomon kísért detektivek elől, ahol a salgótarjáni rendőrség letartóztatta.

Ritter még tagadja a miskolci lopást. A rendőrség átkísértette a kir. ügyészségi fogházba.

— **Emésztési gyengeség.** vérszegénység, lesoványodás sápadtság, mirigybetegségek, bőrkütyütségek, kelések, furunkulusok esetében a természetes „Ferenc József” keserűviz szabályozza a belek annyira fontos működését. Az orvos tudomány számos vezérfőia meggyőződött arról, hogy a valódi Ferenc József víz hatása mindig kitűnően beválik. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

H I R E K

— **Beethoven emlékünne-
pély.** A zene-kultúra minden
időkre legnagyobb alakjának —
Beethovennek centennáriuma al-
kalmából nivós programmal, szé-
pen sikerült emlékünnepelet ren-
dezett a Vörös Kereszt Sátor-
aljaúj helyi Fiókja f. hó 26-án
délután a vármegyeháza nagyter-
mében. A közönség meleg érdeklő-
dése bizonyított a világszeite
általános ünneplésekbe való be-
kapcsolódás szükségessége mel-
lett s Ujhely kulturális életének
csak dicséretére válik, hogy Beet-
hoven művészetének olyan ki-
válóan tehetséges interpretálói
vannak, mint akik a hangverseny
műsorán szerepeltek. A műsort
Mattyasovszky Kálmán a Vörös
Kereszt Fiókjának elnöke nyitotta
meg Beethovenról való felolvasá-
sával. A történelmi adatokban,
kritikai méltatásokban gazdag ta-
nulmány áttekinthető, éles képet
adott a nagy muzsikusról. *Lévay
Adél zongorán, Guth Zoltán, dr.
Rosenmüller Zoltán, Pachmayer
Vilmos és Weisz Andor* hegedűn
— Beethoven műveinek fejlett
művészi készsége előadásával ér-
demelték ki a közönség meleg
elismerését. A hangversenyt meg-
jelenésükkel kiűntették báró Wald-
bott Frigyesné Mária Alice kir.
hercegnő és gróf Széchenyi-Wol-
kenstein Ernőné is.

— **A Stefánia Szövetség
műsoros estélye.** A legneme-
sebb célokat, az anya- és cse-
csemővédelmet eredményesen meg-
javító intézményünk — a *Stefánia
Szövetség helyi fiókja* f. évi május
7-én este fél 8 órai kezdettel a
vármegyeháza, nagytermében *jóte-
kony céljaira, táncsal egybekötött
műsoros teaestélyt* rendez. A min-
den támogatást érdemlő szervezet
a leghumánusabb célok érdekében
várja programjához a közönség-
nek igazán minimális áldozatkész-
ségét, mert a belépőjegy a tea-
jeggyel együtt mindössze 2 pengő,
ami lehetővé teszi, hogy az em-
bervédelem nemes céljainak meg-
valósításához mindenki hozzájárul-
hasson. Az estély programja, mű-
sora nagyon sokat ígérő és a leg-
kedvesebb szórakozást fogja nyuj-
tani a közönségnek.

— **A kegyesrendi reál gim-
názium műsoros estje a
színházban.** Kegyes tanító-
rendi reál gimnáziumunk a kegyes-
rendi Diákszövetség javára értékes
és kiváló műélvezetet nyújtó mű-
soros estélyt rendezett hétfőn este
a városi színházban. A kegyesrendi
tanárok és tanítványaik prózai és
zeneszámait tették a műsort nem-
csak kellemesen változatossá, ha-
nem érdeklődést, minden figyel-
met lebilincselővé. Huber Imre
igazgató ünnepi beszéde, melyben
vázolta a zempléni piaristák két
évszázados működését és a piarista
Diákszövetség célját, Kontraszty

Dezső kegyesrendi tanár Poe Ed-
garról tartott előadása, Lipcsey
Tivadar vezetése alatt a 21 tagu
zenekar, Petrasovszky Gyogya és
Gál Imre tréfásjelenete, Bárany
Andor szavalata és „A papa pót-
vizsgázik” vigjáték előadói: Törös
Lolla, Törös Micike, Rübner Mik-
lós, Csizy Dezső, Szipszer Miklós
és Kiss László, a kiváló rendezés
és betanítás mind teljességgel meg-
érdemelte a közönség lelkes tap-
sait, melyek az előadók számaát
kisérték.

— **A májusi lakás és üz-
letbérék.** Az érvényben levő
miniszeri rendeletek szerint a
májusi bérévnyedre lakásoknál
az 1917-es alaphér 60 százaléknak
megfelelő összeget kell papirkoro-
nás számítási alapon 14500-al
szorozva fizetni s ehhez járul még
a közüzemi pótlék. A számítások
eredménye szerint az 1917-es évi
alaphér negyed részét 9135-el kell
megszorozni s akkor megkapjuk
a májusi bérévnyedre járó bérössze-
get, amelyben már a közüzemi
pótlék is benne van. Ha pengőben
akarjuk tudni a negyedévi bért,
akkor pedig ugyancsak az 1917-es
évi alaphér negyed részét kell 73-08
fillérrel szorozni a pengőértékben
kapjuk a májusi negyedre járó
bért a közüzemi pótlékkal együtt.
Üzleteknél a bér május 1-től sza-
bad egyezkedés tárgya. Ahol a
háztulajdonos és bérlő nem tudtak
megegyezni s így 1927. november
1-re illetve 1928. február 1-re fel-
mondás történt, ott most az 1917-es
alaphér 75 százalékat fizeti az
üzlettulajdonos s ehhez járul még
a közüzemi pótlék. Az üzletbéréknél
az 1917-es évi alaphér negyedré-
szét 11310 koronával, illetve 9048
fillérrel kell szorozni s papirkoro-
nában, illetve pengőben kapjuk a
májusi negyedre járó bért, melyen
a közüzemi pótlék is benne van.

— **Védekeznek a vasut a
jegyesalók ellen.** Mindgyak-
rabban fordul elő, hogy utasok
jegy és pénz nélkül szállanak fel
a vonatra, hogy utazásukat ingyen
tegyék meg. A nagy utasforgal-
omra számítva, abban biznak,
hogy a jegyvizsgáló kalauzt ki
játszhatják és valahogyan meg-
bujva sikerül az ingyen utazás.
Az üzleti alapra fektetett vasut
személyzete azonban felelőssége
tudatában megakadályozza az ilyen
manipulációkat és bizony az utas-
nak fizetni kell a súlyos bírságot.
Aki nem akar, vagy nem tud fi-
zetni, az ellen a vasutintézet min-
den esetben feljelentést tesz az
illetékes bírósághoz csalásért. A
bíróóság a tényállást tisztázva su-
lyos büntetéseket szab ki a jegy-
csalókra, úgy, hogy ezeknek örökre
elmegy a kedvük az ilyen *potya*
utazástól. Legutóbb a mezőkövesdi
kir. járásbíróóság büntette meg
Egger Sándor putnoki lakost ilyen
manipulációért, 8 napi fogház
mint főbüntetésre és ezenfelül 16
pengő pénzbüntetés, 1 évi hi-

vatalvesztés és politikai jogvesz-
tésre, mint mellékbüntetésre. Az
ítélet jogerős.

— **Tűz a Tompa uccában.**
Szombaton délután, a vámőrségi
laktanya kigyulladt kéményének
szikrájától tüzet kapott a Tompa
ucca 9. számú ház zsindegyel fed-
ett tetőzete. A kéménytűzhöz
kivonult tűzoltók lokalizálták a
tüzet. A vámőrségi laktanyánál
előfordult kéménytűz csak meg-
erősíti a szakértők ama megállá-
pítását, hogy a régebbi építkezé-
sekkel ellentétes újrendszerű, ki-
sebb átmérőjű négyszögletes alaku
kémények bizonyos mértékben
tűzveszélyesek, mert az azok szög-
leteiben lerakódó korom meg-
ülepszik és azt a kéményseprő
sem tudja eltávolítani.

— **Véres bál Rudabá-
nyácskán.** Bált rendezett va-
sárnap este a rudabányácskai fia-
talság, ami végezetül a már szinte
szokásos véres verekedéssé fajult.
A legényeknek fejébe szállhatott
a sok ital, általános verekedés
támadt, aminek több súlyos sé-
rülés lett a következménye. Hir
szerint két katonát is véresre ver-
tek a legények úgy, hogy az egyi-
ket szekeren szállították be Uj-
helybe. A csendőrség most foly-
tatja le a nyomozást, hogy meg-
állapítsa, kiket terhel a felelősség
a bál keményebbik oldalának ren-
dezésében.

— **Nyilvános nyugtázás
a Tarnay-est jövedelméről**
(III.) *Természetbeni adományok:*
dr. Bajusz Ernőné 3 liter asszu,
Bajusz József 1 tál pogácsa, Buday
Istvánné 1 torta, dr. Berger József
sonka, Domján Elek 1 torta, Emődy
László 1 tálca vegyes sütemény,
Évva Ödönné 1 tál sütemény,
Fejér Andor 1 torta, Fejes Ernő-
né 1 torta, dr. Görgey László édes
és sós sütemény. György Lajosné
1 tál sonkás zsemlye, 1 tál apró
sütemény, Gyarmathy Béláné 5
liter bor, Hornyay Béláné bor, dr.
Holló Andor 1 tál sütemény,
Hönsch Dezső 1 torta, Iványi Ber-
talan 1 tál pogácsa, 1 torta, Ke-
resztessy Ödön 3 liter vörös és
fehér bor, Kabina Géza 1 torta,
özv. Kantha Józsefné sütemény,
dr. Klein Károlyné 1 torta, dr.
Liszy Viktor 5 liter bor, Mattya-
sovszky Kálmán 1 dobostorta, özv.
Meczner Gyuláné 1 tál sütemény,
Molnár Gyuláné 4 liter bor, Nagy
Albert 1 dobostorta, Nagy Tamás
sütemény, dr. Nyomarkay Ödön
hideg sült és pogácsa, Pintér Ist-
ván 1 torta, dr. Róth József 2 l.
bor, báró Sennyey Istvánné vaj,
Schmidt Lajos 3 liter bor, Szegő
Sándor természetben, dr. Szirmay
István 1 torta, Szentgyörgyi Zoltán
sonka, Szeszler Ödön 2 tál süte-
mény, dr. Tóth Alajos 5 liter bor,
Thuránszky Lászlóné 1 liter asszu,
dr. Varga Béla 1 tál pogácsa és 1
kg. kockacukor, Valkovszky Győző
sütemény, Vámos Jenő 4 üveg
vörös bor és 1 torta, Wolf Lajos

sonka, Zvolinszky Lajos 1 torta,
Csajka Endre 6 üveg szomorodni,
báró Maillot Nándor 24 üveg
asszu, Hammersberg Anna 5 liter
bor, Kvaszinger József 1 élő liba,
Pavletits Ödön 1 élő bárany, báró
Waldbott Kelemen 1 kis hordó,
39 liter és 11 liter bor, Zimmer-
mann Lajos 1 élő bárany, Kossuth
Lajos 2 pulyka, Meczner József 1
pulyka, báró Waldbott Frigyes 1
élő süldő.

— **Lopás.** Zöldhelyi Ilona
Petőfi ucca 3. sz. alatti lakos je-
lentést tett hétfőn a rendőrkapit-
ányságon, hogy szülei lakásán
ismeretlen tettes kinyitva a bezárt
szekrényajtót, onnan egy 600 P.
értékű briliáns fülbevalót, 1500
ck. és 70 P. készpénzt vitt el. A
rendőrségi vizsgálat megállapí-
totta, hogy a lopást Balogh Regina
követte el, ki azonban csak a
készpénzt lopta el, mert a bril-
liáns fülbevaló időközben meg-
került. A kár részben megtérült,
a rendőrség a tolvaj cigányleányt
letartóztatta és átkísértette a kir.
ügyészségi fogházba.

— **Halálos verekedés
Nagybozsván.** A hegyközi
Nagybozsva községben, hol már
nincsen Hegyalja és az abauji
szokás szerint nem annyira bort,
mint pálinkát mérnek, az ivóba
baltával, kasza és kapanyelekkal
verekedtek össze a munkából ha-
zatért napszamosok a múlt év
novemberében. Husovszky Mihály
és három napszamos társa, a Tóth
testvérek, pálinkázás közben ugyan-
csak összekülönböztek, mert
Husovszky baltájával súlyos sebet
ejtett Tóth Jánoson, aki meg vi-
szonzásul egy kapanyéllal három-
szor vágta fejen. Husovszkyt rá-
adásul a beszszelt Tóth testvé-
rek úgy össze-vissza verték, hogy
az Erzsébet kórházba történt
beszállítása után rövid idő múlva
agyvérzés következtében meghalt.
A kir. törvényszék Emődy-tanácsa
pénteken vonta felelősségre a há-
rom Tóth testvért és 3—3 havi
büntetésre ítélte őket, eny-
hitő körülményként tudva be azt
is, hogy tulajdonképpen Husovszky
Mihály volt az aki a véres vere-
kedést provokálta. Az ítélet jog-
erős.

PAPAGU
ruhafesték
otthoni festéshez az
legtökéletesebb. Min-
denütt kapható. Gyárt
Dalmi Béla — Békéscsaba

A világhírű eredeti angol
The Champion kerékpárokat
havi 20-30 pengős részletre.
Kerékpáralkatrészeket nagy-
bani gyári árral. Árjegyzék
500 képpel ingyen. Külső gumi
680, belső 210-től feljebb.
Láng Jakab és Fla kerék-
pár és guminyagkereskedők
Budapest. VIII. ker. József-
körút 41. szám.

Salamon Béla egy estélye Sátoraljaujhelyben

A legegyszerűbb eszközökkel ható és a legnemesebb komikum reprezentánsa, *Salamon Béla* május hó 4-én, szerdán tartja meg első előadását a városi színházban, a budapesti Terézköruti Szinpad nagyszerű társulatával. *Salamon Béla*t nem kell bemutatni az ujhelyi közönségnek. A háboru utáni évek kaotikus talajából nőtt ki ez a művész, amikor a kétségek és a közéleti keserőségek között egyetlen vidám, minden bajt feledtető pont volt a magyar fővárosban az ő különös, egészen új és mindegyeseknél finom komikus művészet. És ez a művészet azóta csak nőtt, terebélyesedett és talán ebben a szezonban érte el csúcspontját, amiben nagy része van egy most felfedezett nagytehetségű írónak, *Nóti Károlynak*, aki olyan brilliáns bohózatokat szabott *Salamon* különös egyéniségére, amelynekhez fogható bohózatokat a budapesti kritika egyhangú megállapítása szerint még soha nem játszottak a magyar kabaré szinpadjain. Öt szenzációs *Nóti*-bohózzal, egy *Vadnai*-bohózzal, *Nagy Endrének* országos hírt politikai tréfájával a „*Hatóságilag engedélyezett ellenzék*“-kel, kisebb tréfákkal és érdekes számokkal jön Sátoraljaujhelybe *Salamon Béla* és nagyszerű társulata, amelynek tagjai: *Orsolya Erzsébet*, *Horváth Éva*, *Gajári Alexa*, *Komlós Vilmos*, *Berky József* és *Fenyő Árpád*, kik valamennyien kiváló reprezentánsai a magyar kabaréjátás művészetének és a Terézköruti Szinpad ez évi évadjában nagy tehetséggel járultak hozzá a szezon óriási sikeréhez.

Mondanunk sem kell, hogy *Salamon Béla* neve a legteljesebb garancia arra nézve, hogy a hatalmas műsor minden egyes száma fehér és így a műsor a legideálisabban értelemben vett családi műsornak mondható.

Nyomdahelyiségünk

Vármegyeház III-ik udvar első emelet.

SPORT.

Futball.

A vasárnapi I. osztályu bajnoki mérkőzések során helyi csapataink újabb vereséget szenvedtek. A Sac a II. osztályból felkerült Beac al szemben sem tudta helyét megállni, bár a csapatban ismét szerepeit a hosszabb ideig pauszáló Kálmán és Egry II. is. A Sesc sem tudta megtartani a Dac-al szembeni legutóbbi eredményét A II. osztályu S. Máv. S. C. minimális gólaránnyal győzte le a gyenge futballt játszó Hejőcsabai S. C-t. A hősök serlegéért lefolyt Kereskedelmi-Gimnázium Kisoszc csapatok közül a favorit Kereskedelmi Kisoszc került ki győztesen.

Részletes eredmények:

BEAC—SAC 1:0 (0:0) Az első félidőben a Sac a többet támadó fél. Több góllalkalma van, de a csatársor többször hibáz. A második félidőben érezhető a különbség a csapatok halvesorai között, ami Lipcsey (Beac) által lött gólból nyer kifejezést.

DAC—SESC 4:0 (1:0). A Sesc lelkes játékát balszerencse kísérte, mert a mezőnyben legalább is egyenrangú ellenfele volt a Dacnak. A Dac lefutásokból éri el góljait amit a kapu előtt bizonytalanokodó Egyetértés viszonzni nem tudott.

SMÁVSC—HSE 1:0 (0:0). Az eredmény nem hű kifejezője a mutatott játéknak. A Máv. gólokkal volt jobb ellenfelénél.

Kereskedelmi-Gimnázium 2:1 (1:0) A Kereskedelmi Kisoszc jobb csapata megérdemelten győzött. A győztes gól a második félidő utolsó percében esett Grünhut II. lövéséből.

Atletika.

Az S. Máv. S. C. atlétái szebb és szebb eredményeket elérve szerepelnek a vidéki versenyeken. Legutóbb is Fodor József ifjusági atléta nyerte a Szegedi S. C. által rendezett 3000 méteres síkfutást, most ugyancsak ő lett első Miskolcon az MVSC által rendezett 3000 méteres síkfutásban.

A Nemzeti Hitelintézet R. T. sátoraljaujhelyi fiókja jutányos áron szállít

első osztályu esch bükk-hasáb tűzfát
porosz-szilézai tüzelő szalon szénét
hazai tüzelő szénét
hazai és porosz eséplőszenet
porosz kokszot és kovácsszénét.

Részletfizetési kedvezményt is nyújt

HUTKAI JÓZSEF

faesztergályos

Sátoraljaujhely, Völgy uoca 6.
(Vámörségi laktanya mellett.)

ELVÁLLAL: Borostyán, tajték, elefántesont, szaru, kaucuk, oelluloid, egonit, fiber, gumi, fa disz és műesztergályos munkákat. Továbbá belső butorzáti disztárgyakat és gyermekjátékáru készítését, ugyan szintén **kereske guzzolyok** ujonnan készítését és javítását.

MEGHIVÓ.

A Tokaji Borpince és Áruforgalmi Rt. 1927 évi május hó 5-én d u. 2 órakor irodahelyiségében **rendkívüli közgyűlést** tart, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.
2. Az alaptőke felemelése.
3. Az alaptőke felemelése folytán az alapszabályok módosítása.
4. Esetleges indítványok.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból: Azon részvényesek, kik a közgyűlésen részt venni óhajtanak, kötelesek részvényeiket legkésőbb 5 nappal a közgyűlés megtartása előtt pénztárunknál letétbe helyezni.

Kovács Balázs Szuuhely

Rekerle-tör 5. (Főtűzde azomazólságában)
Elvállal mindennemű férfi és női kalapok átalakítását, javítását és tisztítását.
Raktáron mindenféle férfigyapju kalapok minden színben

— Az *En Ujságom* a legelterjedtebb magyar gyermeklap, amelyet 38 esztendővel ezelőt Pósa Lajos alapított. Szébbnél szebb regények elbeszélések versek mesék, apró történetek, játékok stb. gondoskodnak s 4-10 éves gyermekek szórakoztatásáról. Könnyű, világos stílusban megírt mesék, versikék, köszöntők ha felolvassuk a még olvasni nem tudó babának játszva tanulja meg azokat. A

szerkesztő és kitűnő munkatársai a nagyobb gyermekek számára írják *Az En Ujságom* többi részét. Gaal Mózes vezeti a szerkesztői tizenetek rovatát és itt nagy segítségére van a szülőknek és az iskolának a gyermekek nevelésében. Előfizetési ára negyedévre 2 P. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Andrassy-ut 16. szám.

Mindennemű községi és körjegyzői nyomtatvány könyvnyomdánkban beszerezhető

AMATŐRÖK fényképezőgépet

9x12-es	Kamara Landschaft lenscével, victó zárral 1 kazettával
9x12-es	Kamara Special Aplanat lenscével, varió zárral, 1 kazetta bőrhuzattal
9x12-es	Ica Maximár kettős kihuzattal, Extra Rapid Aplanat lenscével és 3 kazettával, Compaud zárral, bőrhuzattal
6x9-es	Kamara Special Aplanat lenscével, varió zárral, 3 kazettával, 1 kazetta tokkal
6x9-es	Kodak tekeresfilmes gép, 2 tekeres filmmel, 1 albummal, 1 tub ragasztóval
6x9-es	Kodak tekeresfilmes gép

havi részletfizetéssel vásárolhatnak:

Ára 25 — Pengő,	havi részlet 8 Pengő
„ 46 — „	havi részlet 16 „
„ 120 — „	havi részlet 20 „
„ 42.50 — „	havi részlet 10 „
„ 32 — „	havi részlet 10 „
„ 22 — „	havi részlet 8 „

Amatőröknek árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök! Imperial-, Hauff- és Agfa lemezek és filmek! — Papirokok! Vegyszerek!

Szabo Pál könyv-, zenemű-, papír- és fényképezési cikkek kereskedésében **Sátoraljaujhely.**